

Žene u matematici

Poster je kreiran kao dio projekta
Vizuelni profil SP Matematika i informatika, u okviru STUFEK 2026.

Grafički dizajn postera: Vehid Kurtić
Medina Oruč

Boja okvira
označava regiju
rođenja ili porijekla:

Afrika

Evropa

Amerika

Bliski istok

Azija

Oceanija

1815 – 1852
UK**Ada Lovelace**

Napisala je jedan od prvih računalnih programa u historiji: algoritam za izračunavanje *Bernoullijevih brojeva*. Također je radila sa *Charlesom Babbageom* na Analitičkom stroju (Analytical Engine).

1882 – 1935
Njemačka**Emmy Noether**

Otkrila je da su simetrije prostor-vremena povezane sa *zakonima očuvanja* u fizici i da se mogu koristiti za izvođenje najosnovnijih zakona prirode.

1902 – 1997
SAD**Mina Rees**

Bila je prva žena predsjednica Američkog udruženja za unapređenje nauke. Također, tokom njene istaknute karijere dodijeljeno joj je 18 počasnih doktorata.

1917 – 1996
UK**Joan Clarke**

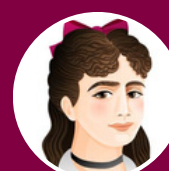
Tokom Drugog svjetskog rata bila je jedna od kriptanalitičara koji su radili u Bletchley Parku, gdje su učestvovali u dešifriranju njemačke Enigma mašine. Za svoj doprinos ovom radu odlikovana je titulom MBE.

1923 – 2017
Kanada**Cathleen Morawetz**

Proučavala je parcijalne diferencijalne jednačine koje opisuju kretanje fluida. Bila je prva žena primijenjeni matematičar u Nacionalnoj akademiji nauka.

rođena 1954
Belgija**Ingrid Daubechies**

Proučavala je različite vrste *waveleta*, koji danas imaju važnu primjenu u kompresiji slika, uključujući JPEG 2000. Bila je prva žena koja je obavljala dužnost predsjednice Međunarodne matematičke unije (IMU).

1776 – 1831
Francuska**Sophie Germain**

Za svoj rad o elastičnim površinama osvojila je Veliku nagradu Pariške akademije. Također, ostvarila je značajan napredak u proučavanju *Fermatova posljednjeg teorema* i pokušajima njenog dokazivanja.

1850 – 1891
Rusija**Sofia Kovalevskaya**

Bavila se analizom, parcijalnim diferencijalnim jednačinama i mehanikom. Također, bila je prva žena urednica naučnog časopisa i prva žena sa doktoratom iz matematike.

1900 – 1998
UK**Mary Cartwright**

Proučavala je diferencijalne jednačine i bila pionirka u oblasti koja će kasnije postati poznata kao *teorija haosa*. Također, otkrila je prve primjere za tzv. „efekat leptira“.

1912 – 2014
UK**Kathleen Ollerenshaw**

Bila je matematičarka i političarka. Proučavala je „*najsavršeniji pandijagonalni magični kvadrat*“, bila je predsjednica IMA (Institute of Mathematics and its Applications) i bavila se astronomijom kao amater.

1919 – 1985
SAD**Julia Robinson**

Radila je na teoriji izračunljivosti i problemima odlučivanja. Pomogla je u rješavanju Hilbertovog 10. problema o *Diofantovim jednačinama*, a bila je i predsjednica Američkog matematičkog društva (AMS).

1932 – 1995
SAD**Vivienne Malone-Mayes**

Bavila se funkcionalnom analizom, nelinearnim operatorima i diferencijalnim jednačinama. Osim toga, dala je značajan doprinos razvoju novih metoda u nastavi matematike.

rođena 1942
SAD**Karen Uhlenbeck**

Jedna je od vodećih svjetskih stručnjaka za *parcijalne diferencijalne jednačine* i dobitnica Abelove nagrade. Njen rad imao je ključni utjecaj na oblast matematičke fizike.

1977 – 2017
Iran**Maryam Mirzakhani**

Prva je i jedina žena koja je dobila Fieldsovu medalju. Bavila se *dinamičkim sistemima* i geometrijom, a bila je poznata po svojoj fascinaciji ljepotom matematike.

1718 – 1799
Italija**Maria Agnesi**

Bila je prva žena profesorica matematike na univerzitetu i autorica popularnog udžbenika o *infinitezimalnom računu*. Proučavala je posebnu funkciju koja se danas naziva „Vještica Agnesi“.

1780 – 1872
Škotska**Mary Somerville**

Na osmrtnici je nazvana „*Kraljicom nauke*“. Bila je istaknuta spisateljica i popularizatorica nauke, a njeni radovi imali su značajan utjecaj na razvoj astronomije i matematike.

1860 – 1940
Irska**Alicia Boole Stott**

Od malih nogu je pokazivala izuzetan osjećaj za četverodimenzionalnu geometriju, i uvela je termin „*politop*“ za višedimenzionalno konveksno tijelo.

1901 – 1961
Rusija**Nina Bari**

Prva žena matematičarka primljena na Moskovski državni univerzitet. Proučavala je trigonometrijske redove i primitivne funkcije.

1914 – 1979
SAD**Marjorie Lee Browne**

Treća Afroamerikanka koja je stekla doktorat iz matematike. Proučavala je teoriju grupa i topologiju te je promovisala dalje obrazovanje nastavnika srednjih škola.

1922 – 2004
Rusija**Olga Ladyzhenskaya**

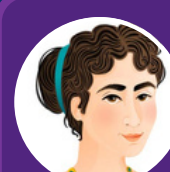
Proučavala je parcijalne diferencijalne jednačine, dinamiku fluida i Navier-Stokesove jednačine. Tokom života objavila je više od 200 naučnih radova.

1935 – 2025
Rumunija**Alexandra Bellow**

Posvetila se proučavanju ergodske teorije, teorije vjerovatnoće, teorije brojeva i analize, a posebno „*teorije podizanja*“. Bila je emeritus profesorica na Univerzitetu Northwestern.

rođena 1949
Tajvan**Fan Chung**

Istražuje teoriju grafova, diskretnu geometriju, kombinatoriku i teoriju mreža. Radila je u Bell Labsu i na Univerzitetu u Pennsilvaniji te ima Erdősov broj 1.

oko 360 – 415
Rimsko Carstvo**Hipatija**

Predavala u Aleksandrijskoj biblioteci i pisala komentare na brojne naučne knjige. Također je konstruisala astrolabe i hidrometre.

1768 – 1797
Kina**Wang Zhenyi**

Bavila se brojnim naučnim disciplinama uprkos zakonima koji su ženama uskraćivali pristup visokom obrazovanju. Pisala je o astronomiji i trigonometriji.

1820 – 1910
UK**Florence Nightingale**

Koristila statistiku za procjenu različitih medicinskih tretmana. Izradila je neke od prvih „*infografika*“ i pomogla u promovisanju novih karijernih mogućnosti za žene.

1890 – 1980
SAD**Euphemia Haynes**

Prva Afroamerikanka koja je stekla doktorat iz matematike. Predsjedavala je Odborom za obrazovanje Washington, D.C., i doprinijela obrazovanju mnogih budućih nastavnika.

1906 – 1992
SAD**Grace Hopper**

Pionirka računarstva i admiralic američke mornarice. Imala je ključnu ulogu u razvoju programskih jezika poput COBOL-a, koji se i danas koriste.

1918 – 2020
SAD**Katherine Johnson**

Radila u NASA-i, gdje je pomagala u izračunavanju orbitalnih putanja i određivanju vremenskih okvira za lansiranje misija Mercury, Apollo i Space Shuttle.

1933 – 2011
SAD**Annie Easley**

Bila je računarska naučnica i stručnjakinja za raketnu tehnologiju u NASA-i. Razvijala je softver za raketni stupanj Centaur i proučavala baterije i obnovljive izvore energije.

rođena 1945
Obala Slonovače**Joséphine Guidy Wandja**

Prva Afrikanka koja je stekla doktorat iz matematike. Bila je predsjednica Međunarodnog komiteta za matematiku u zemljama u razvoju.

rođena 1984
Ukrajina**Maryna Viazovska**

Riješila problem pakovanja kugli u osam i dvadeset četiri dimenzije. Za svoj rad dobila je brojna priznanja, uključujući New Horizons Prize i Clay Research Award.

1700

1800

1900

1950